

Brasem

Als buitenmens heb ik de rijkdom om vlakbij een groot meer te wonen. Ieder seizoen valt er hier veel te beleven. In de winter hang ik graag de kijker om de nek en geniet ik van brilduikers, kuifeenden, grote zaagbekken en kleine zwanen. In het voorjaar kondigt de tjiptjaf het eind van de winter aan en laten de eerste kleine karekieten zich goed in het nog kale riet bewonderen. Het voorjaar is ook de tijd om vissen te kijken. Niet met een hengel, maar met een polaroidbril op de neus. Ieder jaar verschijnen begin april namelijk de eerste brasems op het ondiepe. Steevast bronskleurige mannetjes die met elkaar bakkeleien om de beste plekken waar ze straks de vrouwtjes gaan ontvangen. Vanwege een overmaat aan testosteron raken ze hun schuwheid kwijt en kun je dit schouwspel vaak vlak onder je voeten waarnemen. Een paar weken later arriveren de dames en kan het echte feest beginnen.

Om deze statige vissen ook eens van boven af te kunnen bewonderen heb ik een drone aangeschaft. Wat een ervaring om voor het eerst op twintig meter hoogte boven het water te vliegen. Het is ongelooflijk wat zo'n mini-helikoptertje van nog geen 240 gram zwaar presteert. Op mijn telefoon heb ik een spatscherp beeld van langzaam onder mij door glijdende velden fonteinkruid. Zo heb ik 'mijn' water nog nooit gezien. Plotseling stuit ik op een grote school brasems. Nu is een school brasems op zich niet echt bijzonder, het gedrag wat deze groep vertoont echter wel. Vanaf een hoogte van twintig meter zie ik hoe honderden grote brasems langzaam in perfect concentrische cirkels achter elkaar aan zwemmen. Het is me niet duidelijk waarom ze dit doen, kan er in de vakliteratuur ook niets over vinden, maar een mooi gezicht is het wel. Een kwartier lang kijk ik gefascineerd naar dit bijzondere brasemballet, helaas geeft een piepende telefoon aan dat de accu van de drone bijna leeg is. Terwijl

ik thuis de beelden op mijn computer keer op keer blijf bekijken besef ik dat we, ondanks een berg aan onderzoek, nog lang niet alles weten van deze algemeen voorkomende vissoort.

Dat wordt nog eens bevestigd wanneer, als bijvangst van een onderzoek naar het verduurzamen van de beroepsmatige visserij op de randmeren, naar voren komt dat brasems veel reislustiger zijn dan tot nu toe werd aangenomen. Zo blijkt de actieradius van veel brasems meer dan 60 kilometer te bedragen. Ook blijken er brasems te zijn die vanuit het Gooimeer het Markermeer op zwemmen, vervolgens de Houtribdijk weten te passeren en daarna de IJssel op trekken. En notabene dezelfde route weer terug zwemmen. Een verklaring voor dit trekgedrag is er niet, maar persoonlijk heb ik het gevoel dat er ook in een brasempopulatie sprake is van zowel risico-mijdende exemplaren als lefgozertjes dan wel powergirls die

het avontuur opzoeken. Dit verschijnsel komt overigens bij meer diersoorten voor, met als meest bekende voorbeeld de koolmees.

Een kwartier lang kijk ik gefascineerd naar dit bijzondere brasemballet...

Vanwege het bijzondere en complexe gedrag van *Abramis brama* verdient deze statige bewoner van het open water respect. De waterbeheerders die deze vissoort nog steeds beschouwen als plaag en ze het liefst willen ruimen, adviseer ik daarom een polaroidbril of drone aan te schaffen.

Marco Kraal
Hoofdredacteur